

SADRŽAJ

SADRŽAJ.....	5
PREDGOVOR.....	11
ZAHVALNOST AUTORA.....	15
I UVODNI DEO.....	17
II SADAŠNJE STANJE I BUDUĆNOST PSIHIJATRIJE.....	21
1. Definicija i područje rada savremene psihijatrije.....	21
2. Psihijatrija danas - kritički osvrt.....	23
3. Dostignuća i terapijske iluzije.....	26
4. Okolnosti koje će uticati na angažovanje psihijatrije u bliskoj budućnosti.....	28
4.1. Društvene i ekonomske promene važne za razvoj psihijatrije.....	29
4.2. Psihijatrija u bliskoj budućnosti.....	40
5. PROGRAM ZA MENTALNO ZDRAVLJE U EVROPI OD 2005. DO 2010. GODINE.....	62
5.1. Strategije i poslovni plan SZO.....	64
5.2. Globalni prioriteti i razvojni ciljevi milenijuma širom SZO.....	66
5.3. Potrebe za psihijatrijskom zaštitom u bliskoj budućnosti i mogućnosti.....	68
5.4. Deinstinucionalizacija i druge promene i zaštita mentalnog zdravlja u zajednici.....	71
III SAVREMENA ORGANIZACIJA PSIHIJATRIJSKE SLUŽBE.....	75
1. Kraći osvrt na istorijski razvoj organizacije psihijatrijske službe.....	76
2. Teorijske osnove i praktična primena organizacije psihijatrijske službe77	
2.1. Organizacija prevencije u psihijatrijskoj službi.....	78
2.2. Organizacija psihijatrijske službe u društvenoj zajednici.....	79
2.3. Modeli organizacije savremene psihijatrijske službe.....	80
2.4. Oblici i funkcije pojedinih ustanova u organizaciji savremene psihijatrijske službe.....	82
IV USTANOVE VANBOLNIČKE SLUŽBE.....	85
1. Dispanzer za mentalno zdravlje (DzZM-e)*.....	85
1.1. Osnovna načela rada DzMZ-e.....	85
1.2. Mesto i uloga DzMZ-e.....	88
1.3. Osnovni zadaci DzMZ-e.....	89
1.4. Organizacija dispanzera za mentalno zdravlje.....	93
1.5. Medicinska dokumentacija u DzMZ-e.....	96
1.6. Normativi kadrova, prostora i opreme u DMZ-e.....	97
1.7. Planiranje i evaluacija rada DzMZ-e.....	98

2. CENTAR ZA MENTALNO ZDRAVLJE U DRUŠTVENOJ ZAJEDNICI	101
1. Opšta podloga, ciljevi, organizacija rada i usluge CzMZ-e	101
2. Ciljna populacija CzMZ-e	103
3. Organizacija usluga u CzMZ-e	103
4. Planiranje rada u CzMZ-e	105
4. Vrste usluga i plan tretmana u CzMZ-e	106
5. Veze CzMZ-e sa drugim psihijatrijskim i socijalnim ustanovama	107
6. Opšti principi rada u CzMZ-e	108
7. Multiprofesionalni tim u CzMZ-e	108
8. Dokumentacija i epidemiološko praćenje u CzMZ-e	109
9. Mobilna ekipa - kućno lečenje	110
10. Zaštita mentalnog zdravlja hroničnih duševnih bolesnika.....	112
11. Zaštita mentalnog zdravlja osoba sa nepsihotičnim poremećajima	114
12. Zaštita mentalnog zdravlja zavisnika i prevencija bolesti zavisnosti "Alkoholizam i narkomanije "	116
13. Zaštita mentalnog zdravlja narkomana i prevencija narkomanije	118
14. SAVETOVALIŠTE ZA PREVENCIJU SAMOUBISTVA	120
15. SAVETOVALIŠTE ZA BRAK I PORODICU.....	122
16. ZAŠTITA MENTALNOG ZDRAVLJA STARIH OSOBA.....	125
17. ZAŠTITA MENTALNOG ZDRAVLJA DECE I ADOLESCENATA	126
18. DNEVNA BOLNICA (PARCIJALNI HOSPITALNI TRETMAN)	128
19. Perspektive i mogućnosti Centra za mentalno zdravlje u zajednici	129
20. PLAN ZA EDUKACIJU OSOBLJA ZA CzMZ (teorija i praksa mentalnog zdravlja u zajednici)	130
3. DRUGI OBLICI VANBOLNIČKIH PSIHIJATRIJSKIH USTANOVA	132
A) Psihijatrijska ambulanta i savetovalište za mentalno zdravlje	132
B) Centri za krizna stanja.....	133
C) Institucije za mentalno zdravlje dece i mladih	133
1. Uvod i ključni pomoci u zakonodavstvu vezani za službe za mentalno zdravlje dece i mladih.....	136
2. Zbog čega su potrebne službe za zaštitu mentalnog zdravlja dece i mladih?.....	137
3. Organizacija službi za zaštitu mentalnog zdravlja dece i mladih na nacionalnom nivou	138
<i>Član 2 Zakona o mentalnom zdravlju iz 1983. godine Prijem radi procene</i>	140
4. Budućnost Centara za mentalno zdravlje dece i mladih u Velikoj Britaniji (CAMHS).....	140

D)	Institucije za psihogerijatriju	142
	1. Psihogerijatrijska ambulanta ili savetovalište	143
	2. Psihogerijatrijska dnevna bolnica	144
	3. Stacionarna psihogerijatrijska odeljenja.....	145
E)	SPECIJALIZOVANA SAVETOVALIŠTA	146
F)	KUĆNO LEČENJE U PSIHIJATRIJI	146
	1. Indikacije za kućno lečenje	149
	2. Prednosti kućnog lečenja.....	151
	3. Kontraindikacije	151
	4 Metodologija rada	152
G)	SOCIOTERAPIJSKI KLUB.....	155
H)	SOCIJALNO-PSIHIJATRIJSKO PRAĆENJE PACIJENATA	157
	1. Aktivno socijalno-psihijatrijsko praćenje.....	158
	9. Standardi zaposlenih za javno zdravstvo (opšte postavke).....	159
V	POLUHOSPITANE PSIHIJATRIJSKE INSTITUCIJE	166
	1. PSIHIJATRIJSKA DNEVNA BOLNICA	170
	1.1. Pojam i definicija	171
	1.2. Razvoj i modeli dnevnih bolnica.....	172
	1.3. Selekcija bolesnika i indikacije za prijem u dnevnu bolnicu.....	174
	1.4. Kriterijumi za dužinu boravka pacijenata u dnevnoj bolnici.....	178
	1.5. Prednosti i nedostaci dnevne bolnice u psihijatriji	179
	1.6. Dnevni programi aktivnosti i terapija u dnevnoj bolnici	180
	1.8. Evaluacija efikasnosti rada dnevne bolnice.....	181
	2. NOĆNE BOLNICE	183
	3. VIKEND BOLNICE	183
VI	BOLNIČKE PSIHIJATRIJSKE USTANOVE.....	184
	1. Psihijatrijske klinike i bolnice.....	184
	2. Psihijatrijska odeljenja opštih bolnica i zdravstvenih centara	185
	3. Ustanove socijalno-medicinskog karaktera.....	186
	3.1. Rehabilitacione kuće	186
	3.2. Zaštitni domovi i stanovi.....	187
	4. Standardi bolničke zdravstvene zaštite na sekundarnom nivou zdravstvene delatnosti*	189
	4.1. Standardi obezbeđenosti stanovništva bolničkim posteljama.....	189
	4.2. Standardi obezbeđenosti stanovništva na tercijarnom nivou zdravstvene zaštite	194
	5. Opasnosti od reinstitucionalizacije u savremenoj psihijatrijskoj službi.....	197
VII	TIMSKI RAD U PSIHIJATRIJI	200
	1. Tri sistemska preduslova timskog rada.....	203
	2. Lični i profesionalni identitet članova tima.....	204
	3. Uloge osoblja i članova tima.....	204

4. Vođa i osnivanje tima	206
5. Lični i profesionalni identitet lekara- psihijatra unutar tima	207
VIII OSNOVNI PRINCIPI PSIHLOGIJE RADA I RUKOVOĐENJA U PSIHIJATRIJSKOJ USTANOVI, MENADŽMENT, EDUKACIJA I ETIČKA NAČELA U PSIHIJATRIJI	214
1. OSNOVNI PRINCIPI PSIHLOGIJE RADA, RUKOVOĐENJA I ORGANIZACIJE PSIHIJATRIJSKE USTANOVE	214
1. Socijalna organizacija institucije (unutrašnja organizacija rada, upravljanja i rukovođenja u ustanovama)	216
2. Neke teorije psihologije organizacije rada i njihovo pojmovno određenje	219
3. Grupa i interakcije kao deo organizacionog proces	220
4. Analiza posla u svetlu psihologije rada	221
5. Profesionalna selekcija i klasifikacija	224
6. Motivacija za rad	226
7. Problemi fluktuacije radnika	231
8. Neki problemi odnosa među ljudima na radu	232
9. Dobijanje podataka o radnicima	236
2. OSNOVNI PRINCIPI MENADŽMENTA U PSIHIJATRIJI	237
1. Direktori zdravstvenih ustanova	240
2. Funkcije zdravstvenog menadžera	240
3. Komunikacioni sistemi i menadžment	243
4. Monitoring, kontrola i evaluacija u zdravstvenom menadžmentu	245
5. Zdravstveno planiranje i reforma	248
6. Strateško upravljanje i strategija odlučivanja	249
7. Reforme zdravstvenih sistema: strategije odlučivanja	250
8. Međunarodna saradnja, globalizacija i zdravstvo	251
3. BUDUĆNOST EDUKACIJE U PSIHIJATRIJI	253
1. Budući podsticaji i izostanak motivacije za specijalizaciju iz psihijatrije	254
2. Žene u psihijatriji	255
3. Modeli buduće psihijatrijske prakse	256
4. Edukovanje specijalizanata u veštinama i praksi u zdravstvenom menadžmentu	262
5. Edukacija u kliničkim uslovima	264
6. Longitudinalno praćenje pacijenata tokom specijalizacije	264
7. Specijalistički deo u ambulantnim uslovima u zdravstveno- menadžerskom sistemu	265
8. Ekspanzija novih saznanja u psihijatriji i implikacije na edukaciju	267
9. Uticaj novih informacionih i komunikacionih tehnologija	267
10. Uloga akademskih odeljenja u edukaciji u psihijatriji	269

	4. OSNOVNA NAČELA ETIKE U PSIHIJATRIJI I IZAZOV ZA PSIHIJATRIJSKU PROFESIJU	271
IX	SOCIOEKONOMSKI ASPEKTI ORGANIZACIJE PSIHIJATRIJSKE SLUŽBE	278
	1. Efikasna upotreba resursa za lečenje mentalnih poremećaja	284
	2. Društveni troškovi zbog mentalnih poremećaja	285
	3. Troškovi društva vs. društvena korist	287
	3.1. Ekonomski aspekti prevencije	288
	4. Primena cost-benefit analize u lečenju mentalno obolelih	290
	5. Cost-effectiveness analiza ili analiza društvene ekonomičnosti	295
	6. Zdravstvena ekonomika, mentalno zdravlje i organizacija službi	296
	6.1. Metode finansiranja	298
	6.2. Troškovi bolesti i efekti zdravstvene zaštite	303
X	MOGUĆNOSTI EVALUACIJE TRETMANA U PSIHIJATRIJI	316
	1. Specifični problemi u evaluaciji psihijatrijskog tretmana	316
	2. VAŽNIJI METODOLOŠKI INSTRUMENTI U EVALUACIJI	318
	2.1. EKONOMETRIJSKI MODELI EVALUACIJE	318
	3. Primena metoda kontrolisanog kliničkog eksperimenta	321
	4. Epidemiološki metod u evaluaciji tretmana	322
	5. Sociometrijski i psihometrijski pristup	322
	6. Osvrt na evaluaciju pojedinih metoda i tretmana	323
XI	UMESTO ZAKLJUČKA – S I N T E Z A	340
	I Tranzicija i transformacija psihijatrije na početku trećeg milenijuma	340
	II Problemi savremene organizacije psihijatrijske službe	357
	1. Mogući putevi reorganizacije i transformacije psihijatrije	361
	2. PROCENE POTREBA I MOGUĆNOSTI VEZANE ZA ISTRAŽIVANJE	369
	4. Osnovni principi reorganizacije i transformacije psihijatrije	377
	III ZAKONSKI ASPEKTI TRANSFORMACIJE PSIHIJATRIJE	379
	1. Uračunljivost	380
	2. Prisilna hospitalizacija sa aspekta Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava	381
	3. Novosti u krivičnom postupku sa osobama sa mentalnim poremećajima	382
	4. Zakon o zaštiti osoba sa mentalnim poremećajima	383
	5. Obaveze zdravstvenih radnika i prava pacijenata po Zakonu o zdravstvenoj zaštiti	385
	IV Budućnost edukacije u psihijatriji	390
	V PSIHIJATRIJA BUDUĆNOSTI	391
	1. Bliska budućnost*	393
XII	PRILOG 1	400

XIII	Prilog br. 2.....	411
XIV	Prilog br. 3.....	412
XV	Prilog br. 4.....	420
XVI	Prilog br 5.....	423
XVII	L I T E R A T U R A*	429